

FINNISH
GOVERNMENT

KESKUSTELUTILAISUUS 17 ARTIKLAN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA SUOMESSA

Viveca Still, viveca.still@minedu.fi

Tekijänoikeusneuvos

Käytännön kysymyksiä

- Esityksen kieli
- Puheenvuoron pyytäminen: ”Nosta käsi” -toiminto
- Puheenvuoron käyttäminen: 1. Avaa mikrofonisi 2. Kerro nimesi ja edustamasi organisaatio 3. Puhu ytimekkäästi
- Ensimmäisenä on OKM:n esitys
  - Keskeytämme esityksen aika ajoin mahdollisiin kysymyksiin vastaamiseksi
- Esityksen jälkeen on vuorossa sidosryhmille suunnatut kysymykset
  - Sidosryhmät voivat vapaasti **vastata/komentoida**
- Lopuksi on mahdollista käydä keskustelua aiheesta
  - Sidosryhmät voivat vapaasti kommentoida mallia tai esittää lisäkysymyksiä.

Ydinkysymykset

- **Tämän keskustelutilaisuuden pääaiheina ovat sisällön estomenettely ja vaihtoehtoinen riidanratkaisumekanismi, mukaan lukien osapuolten tiedonantovelvollisuudet.**
  - Tässä tilaisuudessa ei keskustella seuraavista aiheista:
    - Soveltamisala; verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan määritelmä
    - Oikeudesta saattaa yleisön saataviin tai lisenssisäännöksistä
    - Tarpeesta päivittää Suomen tekijänoikeuslakia 17 artiklan tiettyjen pakollisten tekijänoikeuden poikkeusten ja rajoitusten myötä

Täytäntöönpanoprosessista ja aikataulusta

- Toukokuusta 2019 lähtien on järjestetty yli 10 työpajaa ja kuulemistilaisuutta sekä lukuisia pienempiä sidosryhmätapaamisia DSM-direktiivin ja verkkolähetysdirektiivin täytäntöönpanosta
- Direktiivit pannaan täytäntöön samanaikaisesti.
- Täytäntöönpano on viivästynyt. Uusi alustava aikataulu; HE-luonnos lausunnoille 2/2021, lopullinen HE eduskuntaan 4/2021.

Miksi tämä kokous, nyt?

- Sidosryhmien vaatimukset kuulemisesta hankkeen alkuvaiheista lähtien
- Julkisen hallinnon avoimuus ja läpinäkyvyys
- Sidosryhmien panos on tärkeä, erityisesti siksi, että komission ohjeistus 17 artiklan käytännön soveltamisesta julkaistaan myöhässä.
- Suomen lainsäädännössä on jo säännöksiä hosting-palveluiden tekijänoikeudellisesta take-down –menettelystä; uudet säännökset tulee yhteensovittaa olemassaoleviin säännöksiin
- Sisällön estomenettely poikkeaa malleista, jotka ovat olleet esillä sidosryhmien tapaamisissa Brysselissä.

**17 artiklan
edellytykset
tekijänoikeuksia
loukkaavaan
sisältöön pääsyn
estämiseksi**

**FINNISH
GOVERNMENT**

1. Pääsyn estäminen ex ante ja ex post (art. 17 (4))

- Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien tulee *toimia parhaansa mukaan varmistaakseen, että tietyt teokset ja muu suojattu aineisto, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, eivät ole saatavissa; ja joka tapauksessa*
- *toimia oikeudenhaltijoilta riittävän perustellun ilmoituksen saatuaan viipymättä ilmoituksen kohteena olevien teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämiseksi tai niiden poistamiseksi verkkosivustoiltaan sekä toteuttaa parhaansa mukaan toimia estääkseen niiden tulevat lataukset palveluun.*
- Huom. Luonnoksessa käytetään käsitettä ”estää/evätä pääsy”, koska tiedostojen poistaminen verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan palvelimelta tuhoaisi todistusaineistoa, jolloin käyttäjien saattaisi olla mahdotonta todistaa käytön laillisuutta.

2. Mekanismi ei saa johtaa ei-loukkaavan aineiston saatavuuden estämiseen (art 17 (7))

- *Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välinen yhteistyö ei saa johtaa siihen, että estetään käyttäjien palveluun lataamien sellaisten teosten tai muun suojatun aineiston saatavuus, jotka eivät loukkaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia, myös silloin, kun tällaiset teokset tai muu suojattu aineisto kuuluvat poikkeuksen tai rajoituksen soveltamisalaan.*

3. Ei suodatusvelvollisuutta (art. 17 (8))

- *Tämän artiklan soveltaminen ei saa johtaa yleiseen seurantavelvoitteeseen.*

4. Estäminen vain ihmisen tekemän arvioinnin perusteella (art 17(9))

- *palveluun ladatun sisällön saannin estämistä tai sen poistamista koskevien päätösten on oltava ihmisen tekemän arvioinnin kohteena*

5. Oikeudenhaltijoiden on perusteltava poistopyyntö (art 17 (9))

- *Kun oikeudenhaltijat pyytävät tiettyjen teostensa tai muun suojatun aineistonsa saannin estämistä tai niiden poistamista, niiden on perusteltava pyyntönsä asianmukaisesti.*

6. Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan tulee tarjota tehokas valitusmenettely (art. 17 (9))

- Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien tulee ottaa käyttöön *vaikuttava ja nopea valitus- ja oikeussuojamekanismi, joka on niiden palvelujen käyttäjien saatavilla silloin, kun on kyse riidoista, jotka koskevat heidän palveluun lataamiensa teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämistä tai niiden poistamista.*
- *Mekanismin mukaisesti tehdyt valitukset on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä*

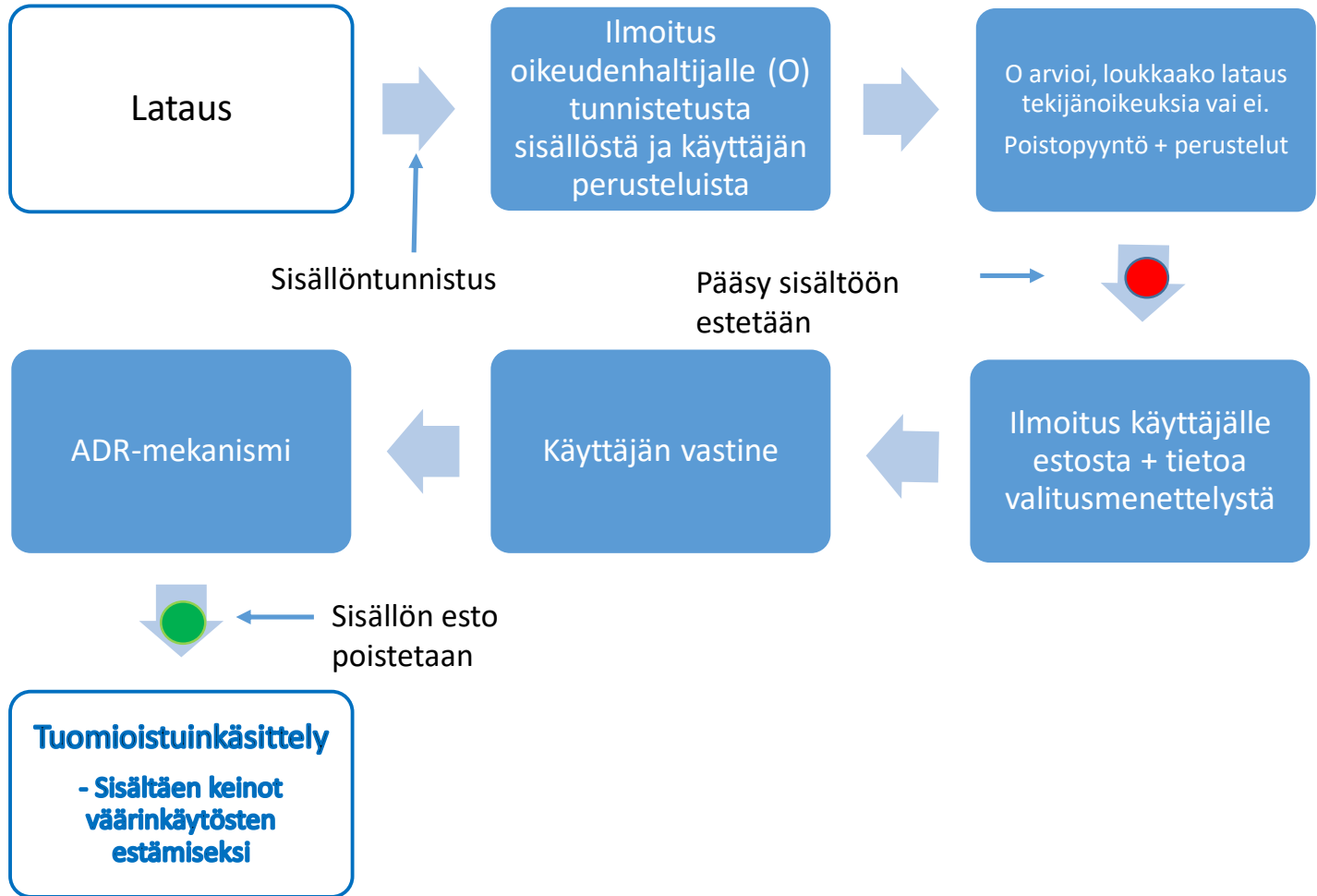
7. Jäsenvaltioiden tulee tarjota ADR-mekanismi käyttäjien hyväksi (art 17(9))

- *Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että riitojen ratkaisemiseksi on saatavilla tuomioistuinten ulkopuolisia oikeussuojamekanismeja. Tällaisten mekanismien avulla riidat on voitava ratkaista puolueettomasti, eivätkä ne saa poistaa käyttäjältä kansallisen lainsäädännön tarjoamaa oikeudellista suojaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta käyttäjien oikeuksia käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja. Eryityisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjät voivat kääntyä tuomioistuimen tai muun asiaankuuluvan oikeusviranomaisen puoleen vaatiakseen oikeutta käyttää tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa poikkeusta tai rajoitusta.*

Estomenettely

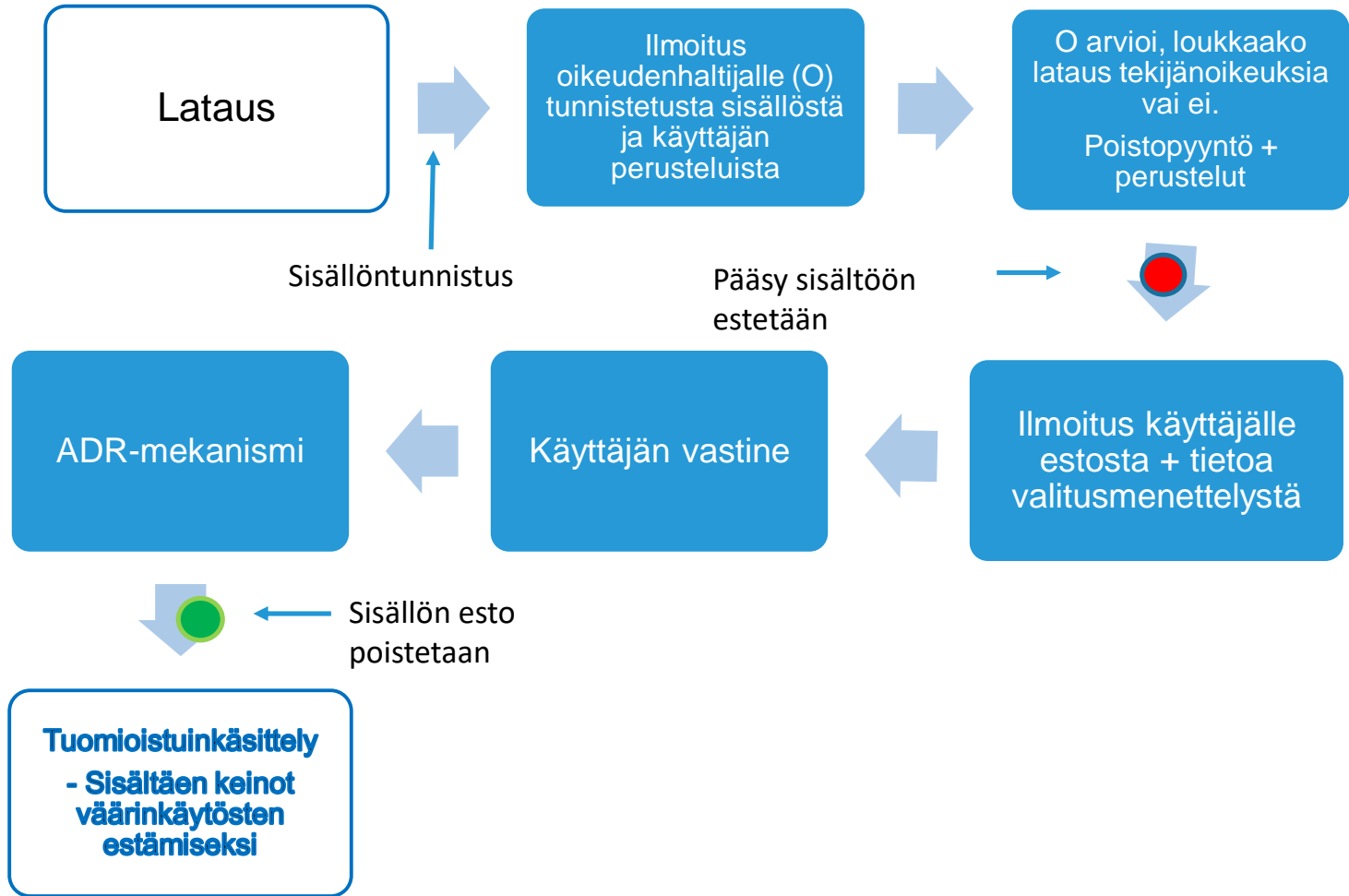
FINNISH
GOVERNMENT

Vaihe 1: Sisällöntunnistus

- Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat ovat velvollisia ottamaan käyttöön asianmukaisen sisällöntunnistusmenettelyn, joka tunnistaa vastaavuuden käyttäjien latausten ja oikeudenhaltijoiden vaateiden kohteena olevan **sisällön** välillä
- Jos lataus ja sisältö vastaavat toisiaan, verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien tulee ilmoittaa oikeudenhaltijoille vastaavuudesta ja mahdollisista käyttäjän antamista perusteluista lataukselle.

Vaihe 2: Päätös sisällön estämisestä

- Oikeudenhaltijat (tai heidän edustajansa) arvioivat, loukkaako ladattu sisältö tekijänoikeuksia ottaen erityisesti huomioon käyttäjän perustelut lataukselle.
- **Oikeudenhaltija päättää sisällön estämisestä;** verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja on velvollinen noudattamaan päätöstä, muutoin verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on suoraan vastuussa tekijänoikeusloukkauksista.

Miksi oikeudenhaltijat arvioivat tekijänoikeusloukkauksia?

- Komission näkemysten mukaan oikeudenhaltijat eivät olisi velvollisia toimittamaan alkuperäistä teosta sisältävää *viitetiedostoa* (mutta vain digitaalisen sormenjäljen) verkkosisällönjakopalvelun tarjoajalle
  - viitetiedostoa tarvittaisiin poikkeusten ja rajoitusten soveltumisen arvioimiseksi.
- Lisäksi *verkkosisällönjakopalveluiden tarjoajilla ei ole tietoa oikeudenhaltijan tekemistä lisenssisopimuksista.*
- Jos verkkosisällönjakopalveluiden tarjoajien tulee päättää sisällön laillisuudesta, he päätyvät samanaikaisesti määrittelemään, ovatko heidän toimensa tekijänoikeudellisesti relevantteja tekoja.

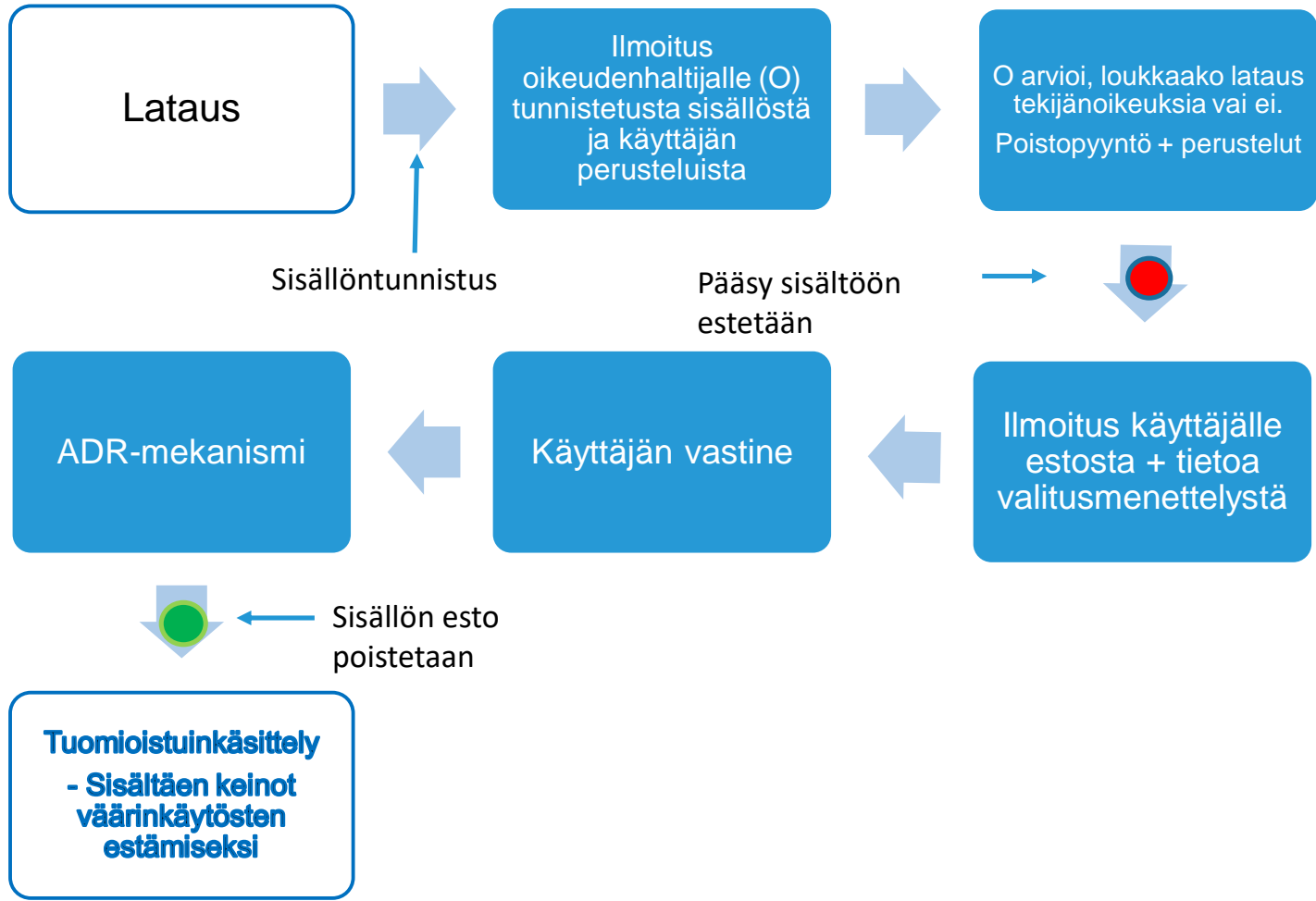
Vaihe 3: Poistopyyntö

Sisällön poistopyynnön tulee sisältää seuraavat tiedot:

- (1) poistopyynnön esittäjän nimi ja yhteystiedot;
- (2) tunnistamista varten tarvittavat tiedot aineistosta, johon pääsyn estämistä vaaditaan
- (3) poistopyynnön esittäjän vakuutus siitä, että vaatimuksen kohteena oleva aineistoon hänen vilpittömän käsityksensä mukaan lainvastaisesti saatavilla verkkosisällönjakopalvelussa, sekä perustelut poistopyynnölle aineiston palveluun tallentaneen käyttäjän esittämiä näkökohtia huomioiden;
- (4) yksilöity tieto siitä teoksesta, jonka oikeuksia väitetään loukatun;
- (5) poistopyynnön esittäjän vakuutus siitä, että hän on tekijänoikeuden tai lähioikeuden haltija taikka oikeutettu toimimaan oikeudenhaltijan puolesta

Verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on velvollinen ilmoittamaan viipymättä käyttäjälle sisällön estämisestä ja toimittamaan kopion poistopyynnöstä + ohjeet palauttamispyyntömenettelystä

Vastuu tekijänoikeusloukkauksista alkaa sillä hetkellä, kun verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja vastaanottaa poistopyynnön; verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan tulee toimia välittömästi.

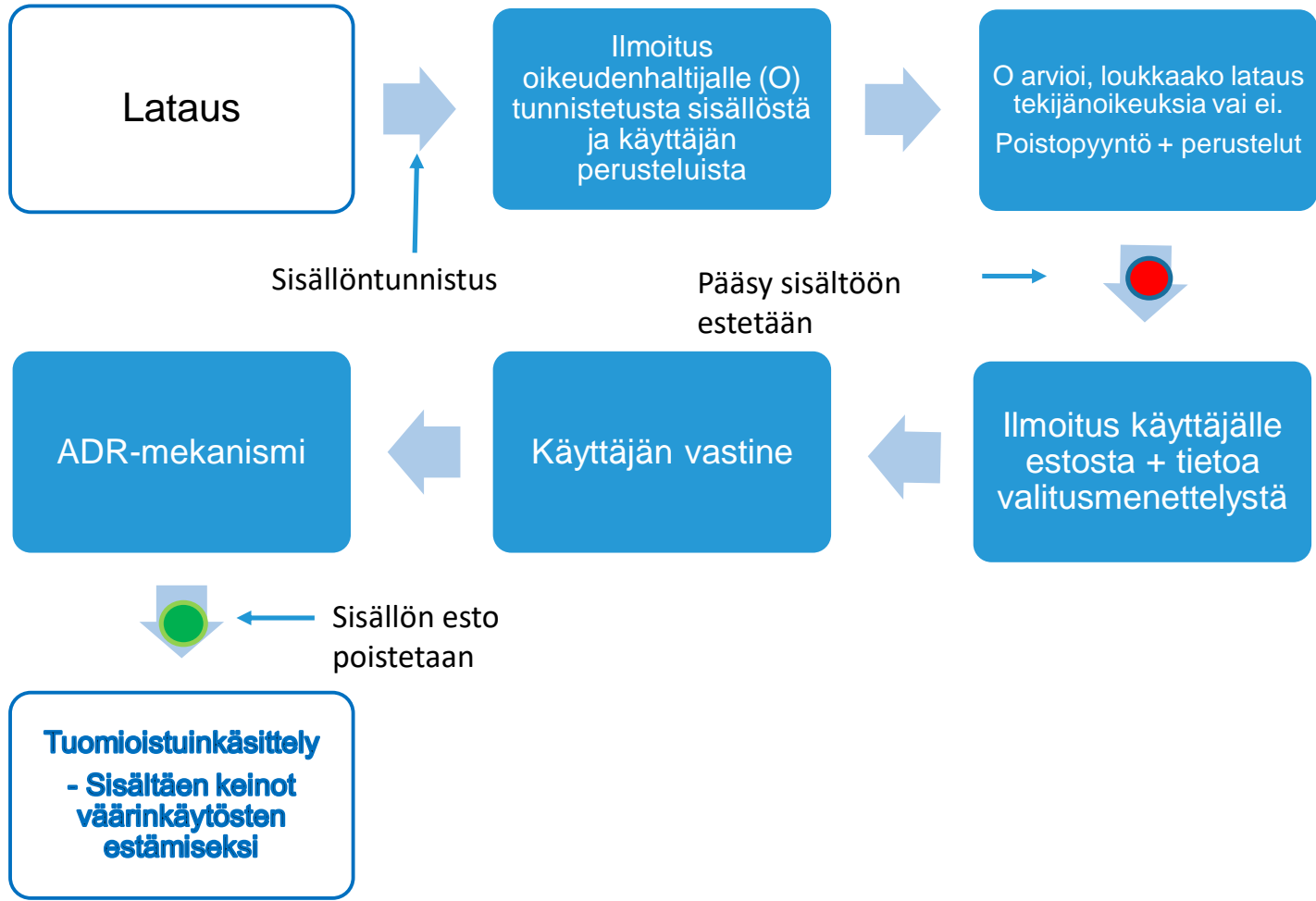

Vaihe 4: Palauttamispyyntö

- Käyttäjä voi vastustaa poistopyyntöä tekemällä palauttamispyyntönsä ADR-elimelle (sisältäen kopion pyynnöstä verkkosisällönjakopalvelun tarjoajalle)
- Palauttamispyyntönsä tulee sisältää:
  1. palauttamispyyntönsä esittäjän nimi ja yhteystiedot;
  2. jäljennös tekijän poistopyynnöstä;
  3. verkkosisällönjakopalvelun yhteyspisteen tiedot;
  4. yksilöitynä se aineisto, jonka esto katsotaan perusteettomaksi;
  5. ne tosiseikat ja muut syyt, joiden nojalla esto katsotaan perusteettomaksi tekijän esittämät perustelut huomioiden
  6. mahdollinen korvausvaatimus ja sen perusteet
  7. muu mahdollinen asian arvioimiseksi tarpeellinen aineisto, kuten aineiston käyttöön liittyvät sopimukset;
  8. palauttamispyyntönsä esittäjän vakuutus, että hän on se palvelun käyttäjä, jonka aineistoa on poistettu tai että hän on oikeutettu toimimaan tämän puolesta.

Vaihe 5: ADR-elimen ratkaisu

- On perustettava uusi vaihtoehtoinen riidanratkaisuelin
- ADR-elimen tulee olla puolueeton ja pystyä ratkaisemaan asiat joutuisasti.
Mahdollisia riitoja:
  - Tekijänoikeuslain tulkitseminen (erityisesti poikkeusten ja rajoitusten soveltuminen)
  - Oikeudenhaltijan ja käyttäjän tai oikeudenhaltijan ja verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan välisten sopimusten tulkitseminen
- Jos ADR-elin katsoo, että aineiston poistamiselle ei ole kiistattomia perusteita, sen tulee julkaista tätä ilmentävä ratkaisu ja antaa ratkaisu tiedoksi palautuspyynnön esittäjälle, poistopyynnön esittäjälle sekä verkkosisällönjakopalvelun tarjoajalle. Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan tulee tällöin palauttaa pääsy aineistoon.
- ADR-elimen antamaan ratkaisuun voi sisältyä suositus palvelun käyttäjälle maksettavasta korvauksesta aineiston perusteettomasta poistosta aiheutuvasta haitasta tai vahingosta.
- ADR-elimen ratkaisu ei sido tuomioistuinta.

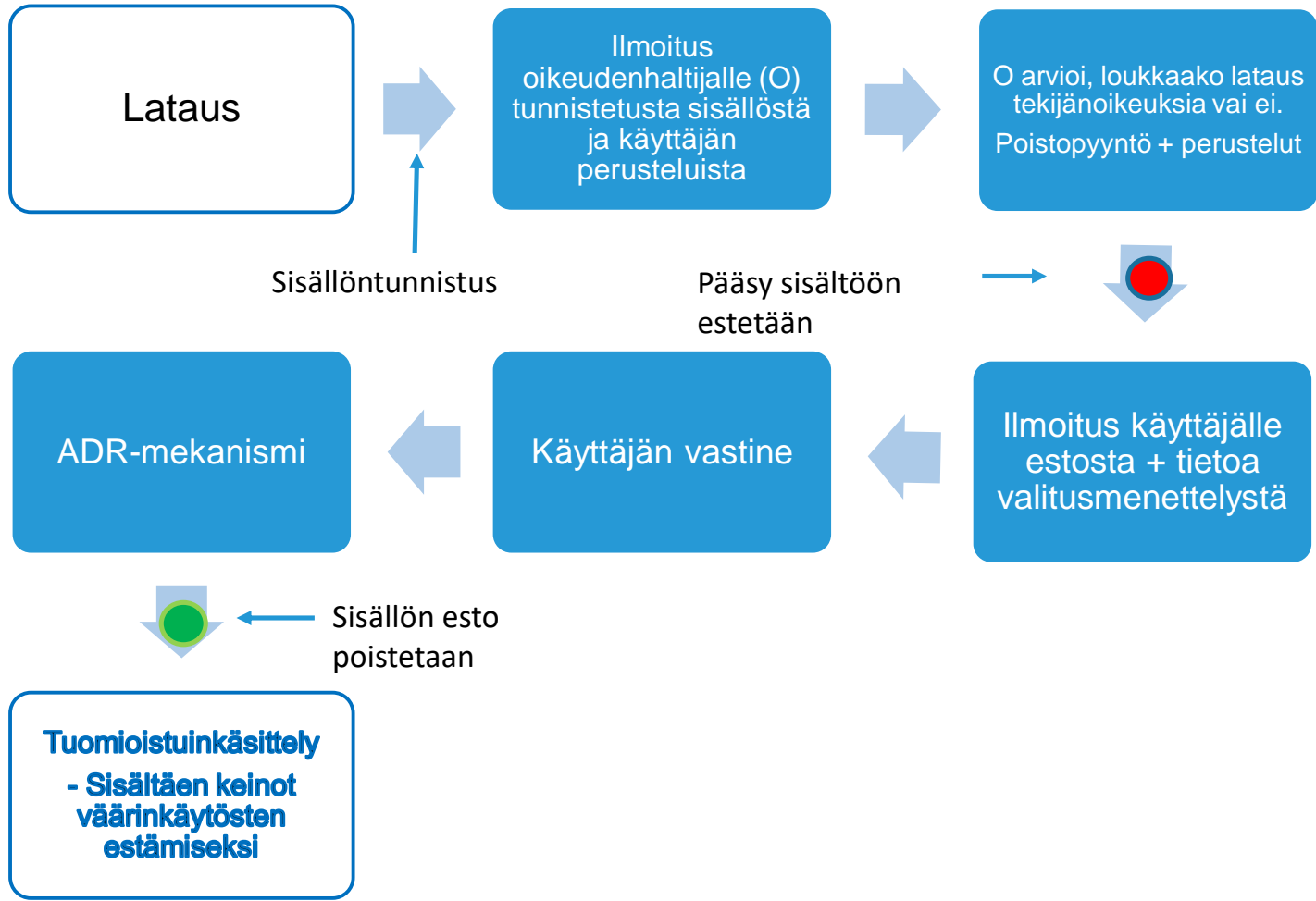

Vaihe 6: Tuomioistuimen lopullinen ratkaisu

- Jos oikeudenhaltija, käyttäjä tai verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on tyytymätön ADR-elimien ratkaisuun/suositukseen, riita voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi
- Markkinaoikeus voi
  - vahvistaa käyttäjän oikeuden käyttää teosta (poikkeusten ja rajoitusten, oikeudenhaltijan kanssa tehdyn sopimuksen tai muun nojalla)
  - kieltää verkkosisällönjakopalvelun tarjoajaa estämästä yleisöltä pääsyn käyttäjän palveluun tallentamaan aineistoon
  - vahvistaa oikeudenhaltijalle tekijänoikeusloukkauksista tai käyttäjälle perusteettomista sisällön estoista maksettavista korvauksista
  - vahvistaa maksettavat korvaukset vahingoista, jos asiassa on annettu virheellistä tietoa (poisto- ja palauttamispyyntöissä)
  - Kieltää oikeudenhaltijaa käyttämästä keinoja sisällön tunnistamiseksi ja siihen pääsyn estämiseksi, jos oikeudenhaltija on toistuvasti tai tahallaan tehnyt perusteettoman poistovaatimuksen

Lataus

Sisällöntunnistus

Ilmoitus oikeudenhaltijalle (O) tunnistetusta sisällöstä ja käyttäjän perusteluista

Pääsy sisältöön estetään

O arvioi, loukkaako lataus tekijänoikeuksia vai ei. Poistopyyntö + perustelut

ADR-mekanismi

Käyttäjän vastine

Ilmoitus käyttäjälle estosta + tietoa valitusmenettelystä

Sisällön esto poistetaan

Tuomioistuinkäsittely
- Sisältäen keinot väärinkäytösten estämiseksi

Kysymyksiä sidosryhmille

FINNISH
GOVERNMENT

Kysymyksiä:

1. Ovatko poistopyynnössä vaadittavat tiedot riittäviä/asianmukaisia?
2. Ovatko palauttamispynnössä (käyttäjältä ADR-elimelle) vaadittavat tiedot riittäviä?
3. Ovatko verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan yleiset tiedonantovelvollisuudet riittäviä?
4. Mitä tietoja oikeudenhaltijat tarvitsevat?
5. Ovatko keinot estomenettelyn väärinkäytön estämiseksi asianmukaisia?
6. Pitäisikö verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien olla velvollisia säilyttämään lataus myöhempää todistelua varten?
7. Pitäisikö ADR-elimien päätösten olla julkisia?
8. Muita ratkaisemattomia kysymyksiä

1. kysymys: Ovatko poistopyynnössä vaadittavat tiedot riittäviä/asianmukaisia?

Sisällön poistopyynnön tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1. poistopyynnön esittäjän nimi ja yhteystiedot;*
- 2. tunnistamista varten tarvittavat tiedot aineistosta, johon pääsyn estämistä vaaditaan*
- 3. poistopyynnön esittäjän vakuutus siitä, että vaatimuksen kohteena oleva aineistoon hänen vilpittömän käsityksensä mukaan lainvastaisesti saatavilla verkkosisällönjakopalvelussa, sekä perustelut poistopyynnölle aineiston palveluun tallentaneen käyttäjän esittämiä näkökohtia huomioiden;*
- 4. yksilöity tieto siitä teoksesta, jonka oikeuksia väitetään loukatun;*
- 5. poistopyynnön esittäjän vakuutus siitä, että hän on tekijänoikeuden tai lähioikeuden haltija taikka oikeutettu toimimaan oikeudenhaltijan puolesta*

2. kysymys: Ovatko palauttamispyyntöissä (käyttäjältä ADR-elimelle) vaadittavat tiedot riittäviä?

Palauttamispyyntöön tulee sisältää:

- 1. palauttamispyyntöön esittäjän nimi ja yhteystiedot;*
- 2. jäljennös tekijän poistopyynnöstä;*
- 3. verkkosisällönjakopalvelun yhteyspisteen tiedot;*
- 4. yksilöitynä se aineisto, jonka esto katsotaan perusteettomaksi;*
- 5. ne tosiseikat ja muut syyt, joiden nojalla esto katsotaan perusteettomaksi tekijän esittämät perustelut huomioiden;*
- 6. mahdollinen korvausvaatimus ja sen perusteet;*
- 7. muu mahdollinen asian arvioimiseksi tarpeellinen aineisto, kuten aineiston käyttöön liittyvät sopimukset*
- 8. palauttamispyyntöön esittäjän allekirjoitus ja vakuutus, että hän on se palvelun käyttäjä, jonka aineistoa on poistettu tai että hän on oikeutettu toimimaan tämän puolesta.*

3. kysymys: Ovatko verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan yleiset tiedonantovelvollisuudet riittäviä?

Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan on julkaistava seuraavat tiedot palvelun yhteydessä:

- 1. yhteyspiste, jonne tekijän poistopyyntö ja käyttäjän vastine voidaan toimittaa*
- 2. tiedot, jotka verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja tarvitsee voidakseen täyttää velvoitteen tunnistaa tekijänoikeutta loukkaava aineisto ja estää siihen pääsy tai hankkia oikeudenhaltijoilta aineiston käytön edellyttämä lupa;*
- 3. tiedot tekijänoikeutta loukkaavan aineiston tunnistamiseksi ja siihen pääsyn estämiseksi käytettävissä olevista keinoista;*
- 4. hankkimiansa käyttöilupien piiriin kuuluvien teosten tunnistamistiedot;*
- 5. tieto siitä, että palvelun käyttäjillä on oikeus vedota tämän lain mukaisiin tekijänoikeuden rajoituksiin;*
- 6. palauttamispyyntömenettelyä koskevat tiedot.*

4. kysymys: Mitä tietoja oikeudenhaltijat tarvitsevat?

- *Verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on lisäksi velvollinen antamaan tekijöille heidän pyynnöstään hallussaan olevat seuraavat tiedot käyttöluvan kohteena olevasta teoksesta:*
  1. *niiden palvelun käyttäjien määrä, jotka ovat tallentaneet teoksen palveluun;*
  2. *niiden palvelun käyttäjien määrä, jotka ovat lukeneet, katselleet tai kuunnelleet teosta palvelussa;*
  3. *tiedot tuloista, jotka verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on saanut teoksen käytöstä palvelussa.*

Tämä kysymys on katettu 17(8) artiklassa.

5. kysymys: Ovatko keinot estomenettelyn väärinkäytön estämiseksi asianmukaisia?

- Oikeudenhaltijoiden uusi valta-asema vaatii vastaavasti käyttäjien tehokkaampaa suojaamista.
- Luonnoksen tarkoituksena on esittää seuraavat käyttäjien oikeussuojakeinot;
  - Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien tulee antaa käyttäjille tieto mahdollisuudesta vedota poikkeuksiin ja rajoituksiin ja tehdä palauttamispyyntöjä
  - Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien tulee myös huolehtia viestien välittämisestä oikeudenhaltijoille ja ADR-elimelle
  - Oikeudenhaltijoiden tulee tarjota riittävät perustelut poistopyynnölle, mukaan lukien riittävä tieto siitä, mitä teoksia väitetään loukatun
  - Käyttäjillä on pääsy erityiseen ADR-mekanismiin; ADR-elin voi päättää sisällön eston poistamisesta ja suosittaa perusteettomasta poistosta maksettavasta korvauksesta
  - Tuomioistuin voi arvioida poikkeusten ja rajoitusten soveltumista ex ante tai ex post
  - Tuomioistuin voi kieltää oikeudenhaltijaa käyttämästä keinoja sisällön tunnistamiseksi ja siihen pääsyn estämiseksi, jos oikeudenhaltija on toistuvasti tai tarkoituksellisesti esittänyt perusteettomia poistopyyntöjä

6. kysymys: Pitäisikö verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien olla velvollisia säilyttämään lataus myöhempää todistelua varten?

- Latauksen poistaminen tuhoaa todistusaineistoa, joka saattaa olla keskeinen osa käyttäjän todistelua asiassaan
- Jos oikeudellista velvollisuutta ei ole, verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja päättäisi itse latauksen poistamisesta/säilyttämisestä. Tämä asettaisi palveluntarjoajat hankalaan asemaan, koska palvelimella oleva lataus voitaisiin katsoa tekijänoikeuden loukkaukseksi
- Ehkä pitäisi vähintään selventää (komission ohjeistuksessa?), että verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja on oikeutettu säilyttämään tiedostoa sen ajan, kun yleisön pääsy siihen on estetty.

7. Pitäisikö ADR-elimen päätösten olla julkisia?

- Jos päätökset ovat julkisia, tai vähintäänkin sisällöntunnistus- ja estotyökaluja tarjoavien saatavilla, sisällöntunnistusteknologiaa olisi mahdollista kehittää laillisen sisällön tunnistamiseksi
  - Tämä edellyttäisi, että niin alkuperäinen teos kuin lataus olisivat saatavilla

8. Muita ratkaisemattomia kysymyksiä

- Mitä jos sisällöntunnistuksen vastaavuus vastaa teosta, joka on useampien oikeudenhaltijoiden oikeuksien kohteena (eli riita siitä, kenelle teos kuuluu?)
  - Tulisiko verkkosisällönjakopalvelun tarjoajalla olla mahdollisuus pidättäytyä sisällön estämisestä?
  - Miten tällaiset riidat tulisi ratkaista?
- Liittyykö osittain lisensoituihin teoksiin ja poistopyyntöihin joitakin ongelmia, joita tulisi ottaa huomioon säädösvalmistelussa?
  - Esimerkiksi jos vähemmistöoikeudenhaltija vaatisi poistoa, teoksen poistaminen voisi kokonaisuutena arvioiden olla kohtuutonta?

Kiitos

FINNISH
GOVERNMENT